

D. BEROEPSZIEKTEN (privé)

Basiswetgeving :

-Wetten betreffende de schadeloosstelling voor beroepsziekten, gecoördoneerd op 3 juni 1970

-K.B. van 28 maart 1969 houdende vaststelling van de lijst van beroepsziekten die aanleiding geven tot schadeloosstelling

Lijstziekte

Art. 30. De Koning maakt de lijst op van de beroepsziekten die tot schadeloosstelling aanleiding geven. De beroepsziekten die het voorwerp uitmaken van een voor België verbindende internationale overeenkomst, geven aanleiding tot schadeloosstelling vanaf de dag waarop deze overeenkomst in België van kracht geworden is.

Art. 30bis. Geeft eveneens aanleiding tot schadeloosstelling, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, de ziekte die niet voorkomt op de lijst, bedoeld in artikel 30 van deze wetten, maar die op een determinerende en rechtstreekse wijze het gevolg is van de beroepsuitoefening. Het bewijs van het oorzakelijk verband tussen de ziekte en de blootstelling aan het beroepsrisico van deze ziekte valt ten laste van het slachtoffer of zijn rechthebbenden.

a) *Lijstziekte*

Om effectief te kunnen genieten van een schadeloosstelling met de betrokken werknemer die behoort of behoort heeft tot een van de categorieën van personen die onder het toepassingsgebied van de beroepsziektenverzekering behoren, bewijzen :

- dat hij lijdt aan één van de ziekten die voorkomen op de lijst;
- dat hij gedurende zijn arbeid in een periode van onderworpenheid aan de beroepsziektenverzekering, blootgesteld is geweest aan bepaalde schadelijke stoffen die tot de ziekte aanleiding kunnen geven. Hierbij kan wel beroep worden gedaan op een weerlegbaar vermoeden

b) *Open systeem*

De getroffene moet hier bewijzen dat hij onderworpen was aan de beroepsziekteverzekering, dat er een beroepsziekte bestaat en dat er een blootstelling was aan het beroepsrisico. Daarnaast moet hij aantonen dat de ziekte op een determinerende en rechtstreekse wijze het gevolg is van de beroepsuitoefening.

c) *Voorafbestaande toestand*

Het Hof van Cassatie heeft in een arrest gesteld dat het niet vereist is dat de uitoefening van het beroep de enige of de overwegende oorzaak van de ziekte moet zijn. Zelfs in geval van voorbeschiktheid kan er nog sprake zijn van een beroepsziekte (Cass. 2.2.1998, J.T.T., 1998, 409).

Schadeloosstelling

Art. 31. De verschillende schadegevallen welke aanleiding geven tot schadeloosstelling zijn:

1. overlijden van de getroffen en;
2. gedeeltelijke of volledige tijdelijke arbeidsongeschiktheid;
3. gedeeltelijke of volledige blijvende arbeidsongeschiktheid;
4. de tijdelijke of definitieve stopzetting der beroepsactiviteit in de voorwaarden als vastgesteld in artikel 37;
5. (het aandeel in de kosten voor geneeskundige verzorging dat in overeenstemming met de regeling van de Z.I.V. en na tussenkomst van deze laatste, ten laste valt van een door een beroepsziekte getroffen of bedreigde persoon.) <KBN133 1982-12-30/39, art. 2, >
Het Fonds voor de beroepsziekten kan de geneeskundige verzorging waarvan sprake onder 5. van het eerste lid doen toekennen in de medisch-technische centra bedoeld bij artikel 20.

'Arbeidsongeschiktheid'

1. Tijdelijke arbeidsongeschiktheid (geheel of gedeeltelijk)

De vergoeding voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid wordt op dezelfde manier berekend als bij de arbeidsongevallen, maar de ongeschiktheid moet wel 15 dagen duren alvorens men tot schadeloosstelling overgaat.

2. Blijvende arbeidsongeschiktheid (geheel of gedeeltelijk)

In het kader van de beroepsziekten bestaat er geen consolidatie en geen herzieningstermijn zoals bij de arbeidsongevallen. Dit betekent dat het mogelijk is dat de arbeidsongeschiktheid vanaf het begin blijvend wordt beschouwd en dat er steeds een herziening mogelijk is.

De blijvende arbeidsongeschiktheid die voortvloeit uit een beroepsziekte is, zoals bij de arbeidsongevallen, het verlies of de vermindering aan verdienvermogen op de algemene arbeidsmarkt, d.i. de ongeschiktheid om door arbeid brood te verdienen. (zie tevens 'socio-economische factoren')

In de praktijk bepaalt het Fonds voor Beroepsziekten de blijvende ongeschiktheid aan de hand van 2 onderzoeken : een medisch onderzoek dat de lichamelijke ongeschiktheid vastlegt en een administratief onderzoek dat in een percentage zowel de socio-economische factoren als de fysische ongeschiktheid vastlegt.

Hiervoor gebruikt het Fonds eigen barema's die in brochures zijn gepubliceerd doch geen bindende waarde hebben.

Dodelijke beroepsziekte

Art. 33 : Heeft de ziekte het overlijden van de getroffene ten gevolge gehad, dan zijn de bepalingen van Hoofdstuk II, afdeling I, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, van toepassing(...)

Tijdelijke arbeidsongeschiktheid

Art. 34 : Wanneer de ziekte een tijdelijke en algehele arbeidsongeschiktheid tengevolge heeft, ontvangt de getroffene de vergoedingen waarvan sprake in artikel 22 van de wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen. Voor de toepassing van dit lid worden de woorden "het ongeval zich voordoet of", voorkomend in voornoemd artikel, tweede lid, geschrapt. Is of wordt de tijdelijke ongeschiktheid gedeeltelijk, dan zijn de bepalingen van artikel 23 van de wet van 10 april 1971 op de arbeidsongevallen toepasbaar (...)

Indien de ziekte een tijdelijke, volledige of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid tengevolge heeft, heeft de getroffene recht op de vergoedingen vastgesteld in deze leden, op voorwaarde dat de tijdelijke ongeschiktheid tenminste 15 dagen aanhoudt.

Blijvende arbeidsongeschiktheid

Art. 35. Wanneer de tijdelijke arbeidsongeschiktheid blijvend wordt, vervangt een jaarlijkse vergoeding van 100 pct. bepaald naar de graad van de blijvende ongeschiktheid, de tijdelijke vergoeding te rekenen van de dag waarop de ongeschiktheid van bestendige aard is.

Wanneer de arbeidsongeschiktheid van in de beginne blijvend is, wordt een jaarlijkse vergoeding toegekend van 100 pct. bepaald naar de graad van de blijvende ongeschiktheid, te rekenen vanaf het begin van de ongeschiktheid; de vergoeding zal evenwel niet vroeger kunnen ingaan dan (honderd twintig) dagen voor de datum van het indienen van de aanvraag.

In afwijking op de bepaling van het eerste en het tweede lid wordt deze jaarlijkse vergoeding vermindert met 50 pct., indien de graad van ongeschiktheid minder dan 5 pct. bedraagt, en met 25 pct. vermindert indien de graad van ongeschiktheid 5 pct. of meer, maar minder dan 10 pct. bedraagt.) <W 1984-07-31/30, art. 13 (...)

Wanneer een getroffene omwille van een beroepsziekte in een verplegings- of verzorgingsinstelling wordt opgenomen, kan hij, voor de periode van de opneming, vragen de hem voor deze ziekte toegekende graad van ongeschiktheid te brengen tot 100% tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid naargelang de aard van de arbeidsongeschiktheid op het ogenblik van de opneming in de verplegings- of verzorgingsinstelling. Op het einde van de periode van opneming wordt, tenzij het Fonds voor beroepsziekten anders beslist, de graad van de ongeschiktheid van de getroffene teruggebracht tot deze die hem toegekend was op het ogenblik van de opneming in de verplegings- of verzorgingsinstelling.) <w 1998-02-22/43,0 art. 35,

Hulp van derden

Art. 35 (Indien de toestand van de getroffene de geregelde hulp van een andere persoon volstrekt noodzakelijk maakt, kan hij vanaf de dag van de aanvraag aanspraak maken op een bijkomende vergoeding, vastgesteld in functie van de noodzakelijkheid van deze hulp, op basis van het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon, zoals voor een voltijds werknemer is vastgesteld bij collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de schoot van de Nationale Arbeidsraad en van toepassing is op de datum waarop de bijkomende vergoeding wordt toegekend.

Het jaarlijks bedrag van deze bijkomende vergoeding mag het bedrag van het gewaarborgd gemiddeld maandelijks minimumloon, vermenigvuldigd met 12,1 niet overschrijden.) <w 1990-12-29/30, art. 102,a)

Het principe van de hulp van derden is hetzelfde als in de sector Arbeidsongevallen.

Blijvende arbeidsongeschiktheid na de leeftijd van 65 jaar

Art. 35bis. Ingeval de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid wordt vastgesteld, gewijzigd of bevestigd na de leeftijd van 65 jaar, wordt bij de evaluatie van deze graad geen rekening gehouden met de vermindering van het normale vermogen tot verdienen veroorzaakt door de feitelijke beperking van de arbeidsmogelijkheden op de arbeidsmarkt. (Nochtans kan de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid die op 31 december 1993 toegekend was aan een slachtoffer van een beroepsziekte die de leeftijd van 65 jaar bereikt heeft voor 1 januari 1994 slechts verminderd worden indien de lichamelijke arbeidsongeschiktheid verminderd is.) <w 1994-12-21/31, art. 39,>

Indien de getroffene na 31 december 1993 de leeftijd van 65 jaar bereikt, wordt de vermindering van het normale vermogen tot verdienen, veroorzaakt door de feitelijke beperking van de arbeidsmogelijkheden op de arbeidsmarkt, van ambtswege niet meer vergoed vanaf de eerste dag van de maand die volgt op die waarin de gerechtigde de leeftijd van 65 jaar bereikt.) <w 1994-03-30/31, art. 59>

(De in vorig lid bedoelde getroffene heeft vanaf de eerste dag van de maand die volgt op die waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, recht op een verhoging van zijn graad van blijvende arbeidsongeschiktheid gelijk aan :

1% bijkomende blijvende arbeidsongeschiktheid wanneer deze is vastgesteld op ten minste 36% en ten hoogste op 50 %;

2% bijkomende blijvende arbeidsongeschiktheid wanneer deze is vastgesteld op meer dan 50% en ten hoogste op 6~ %;

3% bijkomende blijvende arbeidsongeschiktheid wanneer deze meer dan 65 % bedraagt zonder dat het totaal evenwel 100% mag overschrijden.) <W 1998-0 02-22/43, art. 18

Preventie en verwijdering

Art. 37. §1 Indien het daartoe voldoende redenen aanwezig acht kan het Fonds op advies van de door de Koning aangewezen arts aan ieder door een beroepsziekte getroffen of bedreigde persoon voorstellen zich verder, hetzij voor een tijd, hetzij voorgoed, te onthouden van iedere activiteit die hem nog aan het risico van bedoelde ziekte zou blootstellen en de door hem uitgeoefende activiteit tijdelijk of voorgoed stop te zetten. Wordt beschouwd als bedreigd door een beroepsziekte de werknemer bij wie een vatbaarheid voor een beroepsziekte of de eerste verschijnselen van de ziekte worden vastgesteld (...)

Art. 40. Ieder persoon die weigert tijdelijk of definitief elke activiteit in de onderneming waar hij tewerkgesteld is of in het beroep dat hij uitoefent stop te zetten, verliest het recht op alle voordelen van deze wet in geval van hervalling of verergering van de ziekte die het voorstel tot stopzetting van de activiteit heeft gerechtvaardigd, indien uit een geneeskundig onderzoek blijkt dat die hervalling of die verergering het gevolg is van de blootstelling aan het risico die hij wetens en willens heeft verlengd.